

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ at
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.**Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.**

Sfânta Unire pe cale de a se înființa.

Di Dr. Nicolae Brânzeu ne trimite un lung articol cu titlul de mai sus, care fiind publicat și airea și cunoscut în mare parte clerului, îl dăm în rezumat. Autorul constată, că în fața editurilor de cărți apocrife, făcute întotdeauna din spirit de speculă și spre ruina morală a poporului, se impune înființarea unei societăți de editare, care se țină deocamdată locul Sf. Uniri, până ce aceasta se va pune în aplicare.

Continuă apoi astfel:

În fața acestor neajunsuri și somați fiind din mai multe părți, ne-am gândit să facem ceva. Și până la o organizare mai largă, care de fapt reclamă timpuri pașnice, până la rezolvarea marelui probleme din partea celor competenți, redacțiunea noastră*) s'a decis să facă ceva. Ne-am gândit, că cu începutul anului viitor să începem publicarea unor broșuri potrivite, în redactare sistematică și în forma unui periodic. Am da în ele tot, ce credem necesar și posibil pentru cultura religioasă a poporului. Broșurile ar apărea lunar, în estenziune de 1 coală, format 8°. Fiecare broșură ar avea material încheiat, tractate întregi, măcară un obiect s'ar estinde pe mai mulți numeri. Așa fiecare număr ar putea trece ca lucrare de sine stătătoare.

Cu privire la partea financiară, avem credința, că afacerea și dacă nu va fi de tot „rentabilă”, nu se poate numi nici riscată. Un singur năcaz e: speșele începutului. În aceasta privință credem, că vom afla între oamenii noștri cu pricepere și simț pentru cauză barem

vre-o 10—15 inși, cari să ne vină într'ajutor cu cvote de 50 cor., prin cari să ajungem la capitalul necesar de 500 cor., cu care să ne putem pune pe lucru. Redacțiunea noastră asigură fiecărui contribuent pentru cvota sa dobânda cinstită de 6% pe tot timpul, cât se va folosi de acel ajutor și se obligă, că cât ce afacerea va putea suporta aceasta, să restituie fiecărui cvota oferită, dacă respectivul dorește.

Cu acestea am spus tot, ce am avut de spus, în jurul celei mai arzătoare chestii. Apelăm la toți cei cu inimă și cu înțelegere pentru interesele vitale ale poporului și Bisericii, cerem sprijinul nu pentru noi, ci pentru turma cuvântătoare, pentru trupul viu al lui Isus Hristos, pentru *pruncii, cari au cerut pâine și nu era cine să le frângă lor...*

„Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, Lumina nașterii lui Hristos să ne aște visul împlinit“.

*

Acestui apel, cu un gest măreț și vrednic de a fi eternizat în anele provinciei noastre metropolitane, a răspuns P. S. D. Dr. Demetriu Radu, Episcopul Orășii-mari, trimițând întreaga sumă de 500 Cor. pentru scopul de mai sus. „Statutele reuniunii „sta Unire”, zice P. S. Sa, sunt de mult gata și aprobate din partea Exc. Sale Domnului Mitropolit;

Era oarecumva natural, că acela, care demult a luat în mână toată afacerea organizării noastre culturale, P. S. Sa să se manifeste și acum; totuș acest gest nobil al P. Sale atât de bine ne cade, ca și când te surprinde ceva foarte plăcut. Ne închinăm în fața acestei marimozități a P. S. Domnului Episcop și preoțimea

română îi va fi în veci recunoscătoare.

Astfel stând lucrul, cu 1 Ianuar se va începe publicarea unor broșuri religioase sub titlul „Calea vieții”. Deși preoțimea noastră avizată despre acest lucru ținem și pe aceasta cale să-i atragem atențiunea. Un produs literar reclamă desfacere. Ar fi de dorit, ca toată preoțimea să stea cu trup și suflet într'ajutor la acțiunea de colportaj, ce editorii vreau să interprindă; și fiecare preot să o considere de norocire a sa, că poate pune în mâna poporului un mijloc de cultură religioasă ca acesta. Dela sprijinul, ce-l va avea cauza, atârână, ca interprinderea să iee proporții tot mai mari, ca broșurile să devină și mai ieftine (ceeace altfel, conziderând scumpirea hârtiei și lucrului, cum și rabatul, ce esta a se da revânzătorilor, nu e o chestie așa ușoară), să fie ilustrate, etc.

Redacțiunea și administrațiunea revistei e în Vulcan, îngrijitorul ei e pâr. Dr. Nicolae Brânzeu.

Din parte-ne ne-am bucura, dacă o societate cu un capital bagatel, ca cel de sus, ar putea într'adevăr să facă mari isprăvuri și să nu-și curme activitatea deja la aparițiunea primei broșuri, cum s'a întâmplat cu atâtea multe de felul acesta. (Mai pe urmă: Biblioteca dela Blaj). În legătură cu publicațiunea nouă, ne luăm voie a suleua și noi o idee. Cum anume, s'ar putea asigura existența publicațiilor existente, înainte de ce alți oameni se angajază la datoriri fără sfârșit pentru periodice nouă? Asta însă are fi o problemă, pe care o recomandăm și noi celor competenți, ca să fie o temă de meditat pe sf. sârbători.

*) Cuvântul Adevărului.

Până când vom zăbovi în stărpirea relelor din sânul poporului nostru?

Oricât s'a scris în coloanele diferitelor foi și reviste de ale noastre despre datorința sfântă, ce-o avem noi preoții de-a stărpi sau măcar împuțină consumația alcoolului, vom fi meditat asupra datorinței acesteia numai până am cetit astfel de lucruri, apoi am trecut peste ele la ordinea zilei.

Ba nici ordinațiunile vlădicești trimise tuturor parohiilor noastre în formă de povețe și indemnuri, cum a fost circulara părintelui episcop al Gherlei Dr. Vasile Hossu, publicată și în „Unirea“, nu ne-a mișcat, nu ne-a trezit din amorțeala, ce parecă ne-a cuprins de-a binelea cu începutul războiului de față.

Mulți dintre noi, când au văzut, că inimile oamenilor încep să se înmoaie puțin pentru pedeapsa trimisă de Dumnezeu și-au devenit astfel mai aplicate spre cele religioase, își vor fi zis așa „acum a sosit și pentru noi un prilej mai bun de-a ajunge la ceva stăricică și prindere de mână mai bună, după ce bani sunt destui, deci n'avem decât să cercăm noi slujbe dumnezești, să introducem datini nouă sau măcar pe cele vechi, bune rele cum sunt să-le ținem întru toate.

Eu cred, că adevărata cauză a lipsei noastre de energie e a se căuta în deosebirea de vederi, dintre cele câștigate în seminar și cele ce ne așteaptă în realitatea crudă din via Domnului. Acolo toți suntem pe un gând, afară?! câte capete atâtea păreri, dupăcum ne vine mai bine la socoteala unuia fieștecăruia din noi. Astfel se întâmplă, că în stărpirea obiceiurilor nefolositoare, ba chiar păgubitoare, unii sunt de-o părere,

alții de alta. Bunăoară pomenile dela morți în seminar toți le-am osândit, în via Domnului auzim, că e greșeală a-le șterge, fiindcă se răsvrătește poporul; preotul pierde din stolă și din dragostea credincioșilor; se predispune poporul la treceri în biserici străine; nu-i bine să ștergem datinile poporului, în cari s'a pomenit, deci sunt nevinovate convenirile acestea etc. Scuzele acestea își bune dar își au și partea lor rea. Sunt bune, când vrei să-ți mântui urechea și sunt rele pentru abuzurile și relele ce sunt împreunate cu săvârșirea lor.

Am învățat la școală, că pomenile se fac pentru săraci, iar nu mai vârtos pentru bogăți. Un bogdeaproste zis din tot sufletul și cu capul limpede ajută mai mult celui mort, decât o sută sau o mie de „Dumnezeu să-l ierte“ scos din guri setoase după beutură și capete pornite spre gălceavă. Deci nu-i nevinovată convenirea aceasta. Poporul sau mai bine zis renitenții și semidoctii vor murmura puțin la început, dar mai apoi văzând, că n'au încătrău se vor împăca cu soarta. Dragostea față de preot se poate câștiga prin cercetarea credincioșilor la casele lor, când între 4 ochi mai ușor te poți apropia de sufletul omului și atunci dragostea poporului față de preotul său nu scade, ci se potențează.

Când fiecare preot se va strădui în parohia sa la stărpirea încet pe încet a moravurilor stricate dintre oameni, atunci mai ușor se poate birui încăpăținarea unor parohieni, cărora, spre a-i putea îndupleca li-se va spune, că și în parohiile vecine se lucră pentru împiedecarea cutări datini rele, ceea ce nu înseamnă stricarea legii, ci împlinirea și desăvârșirea ei.

Să nu ne fie teamă nici de aceea, că alte confesiuni vor pescui în turbure, căci dacă-i dai poporului căldura și dragostea

sufletului tău și el se va lăsa înduplecat și împăcat cu toate.

Nici să nu ne prea neliniștim din cauza, că alți preoți cu poziții mai bune și mai înalte ne desabroabă și poate chiar rătăcesc din strădania noastră, doar unul fieștecăruia din noi știe calea, pe care să meargă el și turma încredințată grijei lui.

Moartea celor 60 de vieți din Maramurăș din cauza alcoolului înveninat, să ne fie deci un nou strigăt și indemn de a ne pune pe lucruri încă de pe acum și să nu așteptăm până după războiu.

Atunci vom avea altele de făcut. O—ș.

Impotriva alcoolismului.

(Fine).

Despre isprăvile acestei om mare, providențial, care a organizat clasele muncitoare în societățile culturale, se poate citi cu mult fruct articolul: „Kolping“ din Revista catolică, 1914. nr. 2.

Țin să citez aici un paragraf din statutele unei reuniuni populare italiene, în care se spune scopul sublim al acestor societăți: „a educa conștiințele în spre o leală și fâțișă observare a datorii religioase, civile și sociale, potrivit cu învățăturile bisericii, și a uni voințele și energiile tuturor catolicilor italieni întru apărarea și afirmarea principiilor, care garantează restaurarea creștină a societății“. Rev. cat. 1914. nr. 1.

E limpede pentru ori și cine, că educația și cultura, ce să câștigă în sinul acestor societăți, e cel mai mare sprijin în lupta antialcoolică.

Un al treilea ajutor în lupta antialcoolică, nu mai puțin eficace decât celea

FOIȚA.

Fulgi dragi...

*Fulgi veseli troeniți cărarea,
Fulgi dragi, veniți din cer,
Albiți peisajul trist din zarea
Pe unde-ai noștri pier!*

*Fulgi-flori înfrumusețați mormântul
Celor ce 'n luptă mor;
Scutiți de ger, măriți avântul
Brav luptătorilor!*

*Fulgi dragi, în clipele durerii,
Când plângem întristați,
Cădeți cu vraja mângâierii,
Fulgi dragi și nepătați!*

Dem. Nistor.

Dorul ostașului.

*Foi mărunte, foi uscate,
Dorule nu mă mai bate!
Lasă gândurile mele
Să străbată drumuri grele...*

*Foaie verde de nădaie,
Greu e Doamne la bătaie...!
Căci dușmanul nu te lasă
Nici să te gândești acasă!*

*Adă Doamne pace 'n țară
Să mă vadă acasă iară,
Colo 'n satul cu poene
Lângă ochii cu sprincene.*

*Să doinesc din fluier iară
Subt un fag cu frunza rară,
Ș'apoi turma de mioare
Să m'asculte gânditoare.*

*Și trudit de greul zilei,
Să mă 'ntorc din codru vara,
Ochii mândrii ochi ca mura,
Să-i sărut în toată sara!*

Sabin.

Despre catolicismul din China.

În lățirea bisericii catolice în China vedem senzual real al cuvintelor lui Tertullian: „*sanquis martyrum semen christianorum*“.

Primele baze mai solide ale bisericii catolice în China s'au pus prin veacurile 17, 18 și 19, când misionarii convergeau în masă mare la religiunea catolică. Prin anii 1900 lățirea creștinismului în China, interimal a stagnat pe timpul boxerilor. Partid boxerist revoluționar a executat cu severitate ordinul secret al reginei Dowager, căruia ordin i-au căzut victime mulți creștini autohtoni, cari erau considerați de străini și de agenți ai intereselor contrare poporului chinez.

În această perzecuție au suferit moarte de martir: 5 episcopi; peste 50 preoți, mulți laici, 7 călugări, cari toți în fața tribunalului marțial au declarat, că țin pe mai departe legătura dragostei cu biserica catolică.

Dela răscoala partidului boxerist creștinismul în China se desvoaltă cu mare avânt, care își află motivele în decretul pon-

ticelui Piu al X-lea: Sângele martirilor, în care se recomandă cuminecarea deasă, în numărul mare a preoților și călugărilor trimiși în China, și în acțiunea și sprijinul potențat al activității depuse de misionari.

Bazele bisericii catolice din China sunt ridicare pe sângele multor martiri; cari în decursul veacurilor trecute au sigilat cu viața proprie credința și alipirea față de biserica catolică.

Prin anii 1900 Papa Leon XIII a canonizat 77 martiri, dar e cu mult mai mare numărul acelor cari încă nu sunt înșirați în catalogul canonizațiilor.

Perzecuțiile partidului boxerist țesute după ordinul secret al reginei Dowager în în contra bisericii catolice se întinse și peste anii 1900; lor le-a căzut pradă și după anii amintiți mulți misionari înflăcărați.

Dăm o statistică publicată în Missiones Catolice Cura S. Congr. de Fide, după care până în 1915 numărul creștinilor din China, Mandjuria, Mongolia și Tibet era următorul: în 1886 numărul creștinilor era de 515,587, iar de atunci până în 1914 s'a ridicat la 1,615,107. Numărul misionarilor chinezi indigeni la 1886 era 281 iar la 1914 era de 745. Biserici și capele în 1886 erau 2429, iar în 1914 numărul lor s'a ridicat la 6893.

Pentru răspândirea ideilor catolice au înființat ziare și reviste în special în Statele Unite.

de mai sus sunt și asociațiile economice, și dintre acestea mai cu seamă cooperativele.

Mișcarea cooperativă s'a impus, ca mijloc cel mai potrivit pentru nivelarea deosebirilor de puteri, ce sunt între micile existențe deoparte și între marile puteri capitaliste de altă parte. Scopul acestei mișcări a fost ajungerea la o stare mai bună, la ușurarea greului vieții. Și scopul acesta s'a și ajuns acolo, unde conducători și conducții au înțeles însemnătatea cooperativei.

Temelia acestora este dragostea, altruismul. Aici se lucrează cu fapte. Și lucrul acesta se pare, numai Poloniei l-au înțeles până acuma așa cum trebuie, dovadă minunile, ce le-au săvârșit cooperativele la ei.

Cooperativele mai au și altă țintă, anume să dedea pe membrii la cumpăt și cruțare. Cumpătul și cruțarea contribuie foarte mult la abținerea oamenilor dela cheltuirea fără rost a banilor. Un om cruțător și cumpătat mai rar își va risipi banii pe beutură și alte articole de lux.

*

E clar, că scopul primar a acestor reuniuni este cultura morală, intelectuală și economică, dar cine va putea să neghe că nu sunt de cel mai mare folos în lupta antialcoolică. În lupta aceasta numai cu oameni educați sub toate respectele se poate câștiga învingere.

Mai este apoi un lucru. Mai mult se bea în zile de repaus, Duminica, când oamenii nu sunt ocupați cu lucrul. Dacă în fiecare sat ar fi reuniuni pii, culturale și economice, sătenii ar putea să fie ocupați totdeauna. Reuniunile acestea ar ținea ședințe, ar aranja prelegeri, producții etc. și așa ar înșela oarecum pe săteni, fără să simtă ei, li-s'ar fura vremea, pe care ei ar petrece-o în cărciumă.

Inființarea și înflorirea acestei reuniuni atârnă mai mult dela preoți, cari trebuie să fie capul și inima reuniunilor. Dacă preoții se vor folosi și de acestea în conducerea turmei la pășunea cea bună, vor avea fericirea de a-și fi făcut datoria prevenind șuvoiul păcatelor și mântuind nevinovăția multora.

Ioan Oltean,
preot.

Politica guvernului român. —

În discuția mesagiului, raportorul mesagiului d. senator Alessiu, vorbind de politica guvernului Brătianu a spus între altele:

S'au adus atâtea acuzațiuni, cari de cari mai neîntemeiat, că guvernul n'a profitat de momentele favorabile intrării noastre în războiu.

În ce privește momentele Lembergului și ale Marnei, dacă intervențiști știau că războiul se va prelungi până azi, desigur că n'ar fi intrat nici ei atunci. Dar poate credeau că intrarea noastră va scurta războiul. Puteam noi opri ofensiva Germaniei, a cărei armată e de șapte milioane oameni? La început germanii n'au avut decât 3 milioane, fapt cert, acum sunt 7, și se zice că mai au și alte trupe de rezervă. Putem noi să-i înfrângem?

S'a zis că a mai fost un moment când cu mobilizarea Bulgariei. Trebuie să amintesc că în 1913 liberalii nu făceau opoziție și nu cereau guvern național, pe când opoziția de azi face opoziție cerând guvern național.

Trebuie făcută și o deosebire între 1913 și acum. Atunci era războiul numai în Balcani, aveam simpatia multor puteri mari și știam unde mergem. Acum mobilizarea Bulgariei nu e decât un episod al tragediei sângeroase a războiului general și care nu trebuie să ne intereseze decât în legătură cu întregul războiu. Situația e critică. Nu e nici o putere care să stea deoparte și să poată spune la un moment cuvântul de pace. Toate puterile sunt angajate și au declarat fiecare că merg până la zdrobirea completă a adversarului. În aceste condiții e foarte greu să-ți faci socotelile, ca să treci într'una din tabere și într'o luptă de desfășurare care mai poate ține 2-3 ani.

Trebuie să fim avari cu sângele românesc de atâtea ori vărsat și să știm să-l jertfim atunci când vom merge la sigur. E drept că și acum s'a vărsat mult sânge românesc, dar cu atât mai mult trebuie să cruțăm sângele celor de aci care poate res-cumpăra, la timp, sângele celorlalți.

Conștiința noastră națională s'a trezit numai de câți-va zeci de ani. Războiul ne-a găsit nepregătiți sufletește.

Acum, de sigur, nu e momentul de a intra în acțiune, aceasta e convingerea unanimă. Atunci, de ce atâtea atacuri la adresa guvernului? S'a zis că s'a nesocotit drepturile parlamentului. Dar care parlament a indicat intrarea în acțiune a unei țări în războiul european? Declarațiile în parlament ar stânjeni acțiunea guvernului.

Nu s'a descurajat opinia publică după cum spuneți. Veți vedea când se va da semnalul, că entuziasmul va fi mai mare decât la 1913. Toți bărbații politici din alte țări apreciază seriozitatea politicii d-lui Brătianu.

Corupția n'a putut da roade aci la noi și deci forța noastră morală n'a scăzut câtuși de puțin. Forța supremă a tuturor beligeranților e solidaritatea națională, care face minuni. Această forță morală noi n'o avem. Redați țării această forță. Dacă nu voiți, partidul liberal își va face datoria sprijinind cu cea mai deplină încredere guvernul, — încheie oratorul.

Scupstina sârbească. — După informațiile ziarului italian „Corriere della Sera“ se va întruni peste câteva luni, în Bari sau Brindisi. Foile franceze recomandă un alt oraș mai spre interiorul Italiei, căci aceste două orașe pot fi ușor expuse atacurilor din aeroplanelle și vapoarele inamice.

Visul de pace alui Ford. — Pacifiștii din America au sosit deja în Cristiania și aici șeful lor, Ford, a făcut prețioase enunțări în fața siaristilor, a spus între altele, că mișcarea americană pentru pace este cu mult mai intensivă, de cum se crede aceasta în Europa.

În săptămânile trecute Wilson a primit peste 20 mii depeșe dela diferite congrese pacifiste, cu rugarea ca să facă totul în interesul păcii universale. Pe urmă a declarat, că a inventat *plugul cu motor*, care nu reclamă nici spesele, ce se recer pentru intertenția unui cal, și execută munca alor șase cai. E un mehanism admirabil, dar nu voi să-l potentez, ci îl dau gratuit fabricilor, cu condiția ca acestea să nu mai fabrice muniții. Incetând odată fabricarea munițiilor, războiul nu va mai putea fi continuat.

Durere, e foarte puțin probabil, că statele beligerante și fabricile de muniții, se primească aceasta propunere umanitară alui Ford.

Societatea pacifistă americană din Cristiania a plecat cu tren special la Stocholm.

România și situația din Balcani.

— Citim în ziarul „Adevărul“: S'a zvonit deunăzi că Rusia ar fi făcut pe lângă guvernul român un demers cu privire la trecerea armatei sale spre a ataca Bulgaria. Cercetând în cercurile oficiale autorizate dacă acest zvon e întemeiat, ni-s'a dat o asigurare formală că este lipsit de orice temei.

De când s'a retras guvernul Venizelos, guvernul român n'a mai primit din nici o parte, dela nici un stat din Impătrita Înțelegere sau dela un stat balcanic vre-o propunere pentru intrarea în acțiune sau pentru vre-o intervențiune diplomatică cu privire la evenimentele din Balcani.

Dar de aci nu rezultă că ar fi încetat orice acțiune diplomatică între noi și Ententa.

Avem informațiuni precise, că asupra evenimentelor din Balcani au continuat și continuă încă tratative între București și cabinetele Ententei și în special între București și Petrograd.

Firește că situația din Balcani, în urma evenimentelor desfășurate, s'a agravat în defavoarea Ententei. Faptul nu se poate ascunde, se mărturisește chiar de către Ententa.

Eșecul diplomatic și militar al Ententei este o urmare a neprevăderii acelor cercuri diplomatice și militare ale Impătritei Înțelegeri,

acestora, întrați în amicitie cu subofițerii manipulanți și mai ales cu ostașii, cari nu vor merge pe front.

Războiul european.

Pe frontul muntegrin în regiunea Tepca trupele noastre după lupte scurte au făcut prizonieri ostași muntegrini dintr'o divizie mai mică. Alte evenimente nu au obvenit.

La Italia în sectorul Judicaria, s'au dat puternice canonade de artilerie. Pe frontul de lângă mare am respins atacul unei divizii italiene. Altcum situația e neschimbată.

Trupele germane, după lupte îndârjite, au reocupat piscul dela Hartmannsweilerskopf. Inimicul a avut pierderi mari, au ajuns în prinsoare germană 23 ofițeri și 1500 ostași. Comunicatul francez din 21 crt., care anunță, că în luptele date pentru cucerirea piscului amintit, noi am fi pierdut 1300 ostași, cari au căzut în prinsoare, e cam esauriat. Pierderile noastre calculând morții, răniții, întru cât s'a putut constata, se reduc la 1100 ostași.

Pe celelalte fronturi nimic esențial.

Diverse.

Cătră abonenți!

Din restanțele anilor trecuți avem pe afară o sumă de tot mare. Ne este și greu să o amintim. De altă parte datoriile cu editarea foii cresc în mod însemnat.

Rugăm deci cu tot deadinsul pe P. T. domni și frați abonenți, să iee în dreaptă socotință starea aceasta și să ne trimit prețul foii, cu carele ne datoresc.

Red. și Administrația.

Contribuiri. On. Domn Ioan Brandieu preot în Fugad a colectat 22 Cor. pentru pomul de Crăciun a răniților din spitalul „Sf. Gheorghe” din Blaj.

— Dela femeile, cari primesc soldă după bărbații duși pe front On. Domn Ioan Petean preot în Jucul mobil a colectat tot pentru pomul de Crăciun din spitalul amintit suma de 34 Cor.

Pentru aceste daruri pe seama ostașilor noștri răniți, Direcțiunea spitalului le exprimă, în numele răniților, cele mai sincere mulțumiri.

Sinuciderea profesorului Em. Grigorovitz. Din București se anunță: Aseară pela orele 5 și un sfert profesorul Em. Grigorovitz s'a dus la bodega Mircea. A cerut un sprit, l-a băut, — apoi a scos din buzunar un revolver și a tras un gloanțe. După o agonie de trei sferturi de oră nenorocitul profesor și-a dat sfârșitul în cele mai groaznice chinuri. La orele 6 cadavrul a fost ridicat și transportat la „Institutul Medico-Legal” spre a i-se face autopsia.

Pentru moment nu se știe cauza care l-a determinat pe nefericitul Grigorovitz să ia această hotărâre funestă. La circumscripția respectivă s'a deschis o anchetă.

50 mii vagoane de grâu din România. Comisia germană și austro-ungară însărcinată cu cumpărarea alimentelor din România a subscris contractul prin care România va furniza puterilor centrale 50 mii vagoane grâu și păstăioase. Tratativele privitor la un alt transport de 50 mii vagoane, continuă.

Cinema „Edison” din Blaj, Duminecă 26 crt. va reprezenta următorul program:

1. Cele mai noi succese din războiu.
2. Explosiune, dramă în 3 acte.
5. Micul lingău, umor.
6. O, femeile aceste! comedie în 2 acte.

Cărticică de plată.

Fiecare învățător își poate ridica competențele, numai dacă prezintă chitanța în regulă și cărticica de plată.

La fiecare cărticică de plată se alătură și „Fizetési jegyzék”, care în conformitate cu dispozițiunile ordinului Ministerial Nr. 76.000—1907, §. 10. la finea fiecărei an civil, trebuie înaintat inspectorului școlar reg. Asemenea și atunci, când se reclamă competențele restante.

În acest „Fizetési jegyzék”, plătirile se vor însemna din cărticica de plată.

Se află la Librăria Seminarială din Blaj—Balázsfalva. — Un exemplar împreună cu 2 consemnări costă 1 C.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

E meritul războiului că am învățat să cruțăm!

Aceasta se manifestă mai ales la produsele economice. Astăzi să prețuesc multe cari până acum peste tot nu au fost luate în conziderare.

Acuma e timpul pentru sfârșitul (smicuratul) cucuruzului. Până acuma au fost cocenii cucuruzului o rămășiță fără preț! Astăzi însă nu mai sunt! **Nu aruncați cocenii de cucuruz pe gunoiu, nu-i ardeți fără scop!**

Moara cu cilindre în Dicsőszentmárton cumpără acești coceni cu bani scumpi și plătește pentru 100 kg. 6 Cor.

Atențiune!

Fiește care să adune coceni și să-i vîndă la moara cu cilindre!

Mai consult e dacă în fiecare comună se află una sau două persoane cari pentru o plată corespunzătoare adună acești coceni pentru moara cu cilindre.

Cine e aplicat la acest serviciu să se înștiințeze la noi.

Dicsőszentmárton în Decembrie 1915.

Prima moară cu cilindre din valea Târnavei mici „Albina” institut de credit și economii.

Demersul ententei cătră România. — Ziarele din Constantinopol aduc următoarea știre: Ententa a adresat guvernului român un demers, prin care cere libera trecere a trupelor rusești prin teritoriul Dobrudjei. Demersul e compus în formă de ultimatum.

Spionaj rusesc în România. — Ziarul conservator din Iași „Iașul” reproduce un document interesant, prin care se evidențiază planurile de spionaj ale rușilor în România. Documentul emanează dela guvernul Rusiei, care pune mare pond pe câștigarea de informații certe despre mișcarea trupelor române. A fost adresat ofițierilor ruși, cari se întretin în România. Documentul amintit între altele le dă următoarele îndrumări: Se vă câștigați informații exacte despre numărul și acțiunile trupelor, în special a aceluia, cari sunt în regiuni libere. Șica să puteți ajunge la cunoașterea